

PUNKTU PA PUNKTAM: KĀ KRIEVIJAS PROPAGANDA 'SKAIDRO' LATVIJĀ NOTIEKOŠO SUMMER 2023

Mārcis Balodis | Austrumeiropas politikas pētījumu centra pētnieks

Lai gan kopš Krievijas pilna apmēra iebrukuma Ukrainā apritējis vairāk nekā gads, Krievijai joprojām nav izdevies sasniegt savus mērķus – Ukraina un tās iedzīvotāji joprojām nav padevušies, kā arī rietumvalstis nav pārtraukušas centienus Krieviju iegrozīt un atbalstīt Ukrainu. Pat vairāk – NATO ir paplašinājusies. Likumsakarīgi, prokremliskā dezinformācija Baltijas valstu, tostarp Latvijas, auditoriju virzienā cenšas izplatīt daudzus un dažādus vēstījumus, cerot iespaidot vietējās auditorijas un lauzt pašreiz pastāvošo status quo. Tiesa, prokremliskajai dezinformācijai ir raksturīga vēstījumu stabilitāte un nemainīgums, līdz ar to pašu vēstījumu forma un saturs būtiski neatšķiras no jau agrāk pieredzētā.

KRIEVIJA MEKLĒ VAINĪGOS

Laikā no 2023. gada aprīļa līdz jūnijam, turpinoties Krievijas uzsāktajam pilna apmēra iebrukumam Ukrainā, krietna daļa dezinformācijas avotu uzmanības tiek veltīta vainīgo meklēšanai. Kā iegāns dažādiem Krieviju attaisnojošiem vēstījumiem tiek izmantots arī valsts augstāko amatpersonu teiktais, piemēram, Latvijas prezidenta Egila Levita intervija Vācijas medijam "Deutsche Welle", kurā tika uzsvērtā sadarbība ar rietumvalstīm, galvenokārt ASV, mūsu reģiona drošības stiprināšanā, kā arī nepieciešamība atbalstīt Ukrainu, tostarp militāri.

Pieturoties pie Kremļa ieturētās pozīcijas, ka nekas no notiekošā neesot tās vaina vai atbildība, tiek uzsvērts, ka Somijas pievienošanās NATO paverot iespējas tās teritorijā izvietot reaktīvās raķešu sistēmas, kas varētu aizsniegt pat Sanktpēterburgu. Tas it kā kārtējo reizi apliecinot NATO patiesos agresīvos nodomus apdraudēt Krieviju un tās iedzīvotājus [1.]. Taisnības labad jāpiemin, ka, piemēram, ASV ražotās reaktīvās raķešartilērijas sistēmas HIMARS maksimālais darbības rādiuss ir 300 km, tas ir, Sanktpēterburgu ir iespējams sasniegt jau no Igaunijas teritorijas. Papildus tam Rietumi it kā turpinot piepildīt Ukrainu ar saviem ieročiem un algotņiem, lai "konfliktu", kā to dēvē dažādas vietnes, vilktu garumā iespējami ilgāk, tā vedinot domāt, ka Krievija esot par mieru un bez rietumvalstu atbalsta asinsizliešanu būtu iespējams pārtraukt krietni ātrāk [2.].

NATO tematika tiek aktīvi apspriesta arī saistībā ar NATO pastiprināto klātbūtni mūsu reģionā un mūsu pašu palielināto uzmanību aizsardzības un drošības nozarei. Saistībā ar visu trīs

Baltijas valstu aicinājumiem celt aizsardzības budžetu virs 2% no IKP, tiek uzsvērts, ka šīs investīcijas notiekot faktiski pretrunā ar vispārējo sociālekonomisko stāvoklī valstī. Tas tiek "skaidrots" ar visās trijās valstīs valdošo rusofobiju un pat pretizlūkošanas iestāžu centieniem noķert visus, kuru viedoklis atšķīroties no valstu oficiālās nostājas. Tiesa, tiek atzīts, ka plāni iegādāties modernu bruņojumu var radīt ne mazumu izaicinājumu Krievijas bruņotajiem spēkiem, vienlaikus neaizmirstot piebilst, ka visas valstis iegādājoties tieši uzbrukumam, nevis aizsardzībai paredzētas ieroču sistēmas, piemēram, pašgājējartilēriju. Zīmīgi, ka uz šāda fona NATO sabiedroto spēku permanentā klātbūtne pat netiek skatīta tik kritiski, lai arī netiek aizmirsts piebilst, ka Baltijas valstis ar pārējo Eiropas kontinentu savieno vien mazs šaurums – Suvalku koridors –, ko Krievija ar Baltkrieviju esot spējīga kontrolēt [3.].

LATVIJA NAIDĀ PRET KRIEVIJU ESOT GATAVA ŠAUT SEV KĀJĀ

Prokremliskās vietnes arī cenšas vilkt paralēles starp aizsardzības nozares finansējuma palielināšanu un Latvijas veselības aprūpes sistēmu, tostarp valstī uzņemtajiem Ukrainas karavīriem, kuri Latvijā saņem rehabilitācijas pakalpojumus. Saskaņā ar Kremļa nostādnēm aizsardzības budžets tiekot palielināts uz visas veselības aprūpes nozares rēķina, turklāt Ukrainai tiekot nodots medicīnas aprīkojums apstākļos, kad nozares darbinieku arodbiedrības sūdzoties par finansējuma trūkumu. Pat vairāk – laikā, kad vietējie iedzīvotāji esot spiesti gadiem gaidīt rindā pēc procedūrām, Ukrainas aizstāvji piecu mēnešu garumā apmeklējot sarežģītas un dārgas procedūras un atgriežoties Ukrainā apmierināti [4.].

Prokremliskie mediji kritizē jebkādus centienus atbalstīt Ukrainu, tās iedzīvotājus un arī Ukrainas kara bēgļus Latvijā. Tiek veidots vēstījums, ka Ukrainas bēgļiem piešķirtais atbalsts tiek segts tikai no valsts budžeta, tātad faktiski tiekot pārdalīts no citām nozarēm, kurām to vajadzētu vairāk. Līdz ar to tiek mēģināts ieskaidrot, ka tādā veidā Latvijas valsts sevi faktiski dzen bankrotā, bez cerībām paļauties uz starptautiskajiem partneriem šādu aktivitāšu līdzfinansēšanā. Lai vēl vairāk sabiezinātu krāsas, tiek spekulēts par bēgļu nodomiem un gatavību ar laiku pamest Latviju, tā vedinot domāt par jaunām integrācijas problēmām [5.].

Vēstījumi par savas aizsardzības stiprināšanu un atbalsts Ukrainai un tās iedzīvotājiem tiek savīts vienā pavedienā, saskaņā ar kuru Latvija esot patiesais vaininieks, kurš nemitīgi cenšoties nomelnot it kā nevainīgo Krieviju. Krievijas uzsāktais karš esot bijis nepieciešams, lai aizsargātu pašus ukraiņus, kamēr Ukraina, iedama rietumvalstu pavadā, esot gatavota karam pret Krieviju un tieši Rietumi stājoties ceļā jebkādiem mierizlīgumiem [6.]. Mūsu it kā agresīvos nodomus apstiprina arī Minska, proti, tās augstākās amatpersonas atsaucas uz Baltijas valstīs un arī Polijā it kā esošiem kaujinieku apmācību centriem, kuros tiek gatavoti diversanti teroristisku darbību veikšanai Baltkrievijas teritorijā [7.]. Šo teroraktu mērķis esot vardarbīga Minskas režīma gāšana, radot vispārēju haosu [8.].

LATVIJA NEESOT PAŠPIETIEKAMA

Ņemot vērā, ka šī pārskata periods ietver 9. maiju, nav pārsteidzoši, ka prokremliskajā informatīvajā telpā parādījās daudz spriedumu par Latvijas rašanās vēsturi un eksistēšanas būtību. Daļa uzmanības tiek veltīta jau ilgstoši populārai tendencei, mēģinot Latviju parādīt kā nepatstāvīgu valsti, proti, Latvija tikai eksistē uz citu rēķina un pateicoties citu labajai gribai. Tiek atkārtoti vēstījumi par Latvijas un latviešu kā nācijas mākslīgo izcelsmi. Saskaņā ar šo vēstījumu Latvijas rašanās kļūva iespējama tikai vēstures kļūdas rezultātā – Krievijas impērijas sabrukuma dēļ, taču neatkarību noturēt esot izdevies tikai ar anglosakšu palīdzību, kuri tolaik esot aktīvi atbalstījuši jaunizveidotās valstis.

Līdzīgi arī termins "latvieši" esot parādījies no ārpusē, proti, kāds esot šādu nosaukumu piešķirījis. Šāda atbalsta mērķis esot bijis nevis altruisms, bet sanitārā kordona veidošana ap Padomju Krieviju tās iegrožošanai. No tā tiek izdarīts "secinājums", ka Latvija cauri laikiem esot bijusi politikas un vēstures objekts, proti, rīkojusies kāda cita interesēs. Likumsakarīgi, šī argumentācija tiek attiecināta arī uz mūsdienām, kad Latvija sekojot īsto politikas noteicēju uzstādījumiem, esot sanitārā kordona valsts jau Krievijas Federācijai un bez ierunām darot visu, ko tai liekot, tostarp ņirgājoties par saviem iedzīvotājiem un vēršoties pret citādi domājošajiem. Ar to arī tiek pamatota mūsdienu asā vēršanās pret Krieviju un tās vēstures pārrakstīšana un vēstures notikumu politizācija – ka to nosakot rietumvalstu kultūra, kurā dominējot naids pret Krieviju [9.].

Mūsdienu politikas kontekstā visām trim Baltijas valstīm prokremliskie mediji izsaka vienlīdzīgu kritiku, kas tiek balstīta Krievijai specifiskajā vēstures interpretācijā. Baltijas valstis tiek apvainotas PSRS sabrukuma izraisīšanā, kas it kā nemaz neesot pārsteigums, ņemot vērā visu trīs valstu iedzīvotāju pausto atbalstu nacistiskajai Vācijai Otrā pasaules kara laikā. Pat vairāk – visas trīs valstis uzskatot, ka to "pievienošanās" PSRS esot notikusi pretlikumīgi, lai gan notikušie referendumu esot noritējuši saskaņā ar visām normām.

Balstoties uz šādu vēstures "skaidrojumu", tiek veidots pamats mūsdienu politikas noniecināšanai. Visām trim valstīm tiek pārņemta atklāta rusofobija un nacionālisma kurināšana, kas notiekot ekonomisku nolūku dēļ. Saskaņā ar šo interpretāciju Baltijas valstu politiskās elites mēģinot liegt piekļuvi sociālajiem liftiem personām, kuras nepārstāv titulu nācīgas, faktiski īstenojot valsts mēroga protekcionismu visās nozarēs. Rusofobija izpaužoties arī valstu centienos iegrozīt Krieviju un ierobežot sadarbību ar to, lai gan vairākums valstu sabiedrību it kā esot par konstruktīvām attiecībām ar kaimiņvalstīm. Ar asu pretdarbību esot jāsaskaras arī žurnālistiem un politiskajiem aktīvistiem, kuri atļaujoties paust viedokli, kas nesakrīt ar valstu oficiālo nostāju [10.]. Zīmīgi, ka, prokremlisko vietņu redzējumā, runas par Baltijas valstu okupāciju un tām veltītā uzmanība esot vien dūmu aizsegs, lai slēptu līdzdalību holokaustā, ko netieši pierādot arī Baltijas valstīs notiekošā nacisma rehabilitācija [11.].

Otrā pasaules kara vēstures kontekstā savu artavu mēģina pienest arī Baltkrievijas amatpersonas. Baltkrievijas parlamenta apakšpalātas priekšsēdētājs Vladimirs Andrejčenko izteicies, ka Otrā pasaules kara uzvarētāju pēctečiem esot pienākums aizstāvēt vēsturisko taisnīgumu pret tiem rietumvalstu medijiem, kuri mēģinot nomelnot viņu senčus. Viņa skatījumā, padomju tauta uzveica nacistisko Vāciju, bet tagad pateicības vietā Rietumu pasaule īstenojot fašistisku politiku pret Krieviju un notiekot mēģinājumi pārrakstīt varoņu vēsturi. Būtiski, ka pie šiem cietējiem viņš piepulcē arī Baltkrieviju, kurai kopīgi ar Krieviju esot lemts aizstāvēt patieso vēsturi un savu neatkarību [12.].

LATVIJA TIKAI IEROBEŽOJOT UN NOMELNOJOT

Līdzīgā kontekstā tiek nomelnota Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena. Tiek konstruēts vēstījums, ka neatkarības atjaunošanas deklarāciju PSRS esot atzinusi par

neleģitīmu, līdz ar to par neatkarības atjaunošanu nevarot būt ne runas. Tā vietā šādas "izdomātas" svinības tiek izmantotas rusofobijas kultivēšanai, lai, attaisnojoties ar valstiskuma aizsardzību, vērstos pret vietējiem krieviem. Arī Krievijas karš Ukrainā tiek izmantots, lai pārkāptu vārda brīvību [13.]. Vārda brīvības tematikai piebalso arī Baltkrievijas oficiālie mediji. Proti, viņu redzējumā, pret daudzajiem Baltkrievijas mediju darbiniekiem un pat Ārlietu ministrijas preses sekretāru vērstās rietumvalstu sankcijas esot nepamatotas, jo šīs personas tikai darot savu darbu, turklāt starptautiskās organizācijas tikai bezpalīdzīgi noskatoties, kā pret Baltkrieviju tiek vērstā dezinformācija. Tiek mēģināts uzburt ainu, ka rietumvalstis mērķtiecīgi mēģinot apspiest jebkādu viedokļu dažādību, it īpaši, ja šie viedokļi nesakrīt ar Briseles un Vašingtonas uzskatiem, kamēr Baltkrievijai publiski tiek pārņemta mediju brīvības neievērošana [14.].

Līdzīgi argumenti tiek vērsti arī pret Baltijas valstīm, apgalvojot, ka tiek izvēsta pretdarbība, ieskaitot pretlikumīgas sankcijas, pret žurnālistiem, kuri ir par objektīvu žurnālistiku [15.]. Kontekstā vērts atzīmēt, ka maija nogalē Baltkrievijā parādījās intervija ar Latvijas valstspiederīgo Romanu Samuļū, kurā viņš "izglīto" Baltkrievijas auditoriju par "patieso" dzīvi Latvijā. Intervijas ietvaros tiek kritizēta Latvija un it īpaši vadošās amatpersonas par nespēju nodrošināt iedzīvotājiem pienācīgu dzīvi, un iedzīvotāji tiek pakļauti propagandai, it īpaši attiecībā uz Krieviju un Baltkrieviju. Tam tiek pretnostatīts Minskas režīms, Aleksandrs Lukašenko tiek ilustrēts kā cienījams un drosmīgs līderis, kurš rūpējoties par saviem iedzīvotājiem un valsti [16.].

RIETUMI KAITNIECISKI VADOT LATVIJAS ELITI

Baltijas valstu īstenotā ārpolitika attiecībā pret Krieviju arīdzan tiek izmantota, lai ilustrētu Krievijas it kā pastāvošo neievainojamību. Krievijas redzējumā, ar Baltijas valstīm sadarboties neesot jēgas, un likumsakarīgi, ka, piemēram, Krievija ir pārtraukusi kravu tranzītu caur Baltijas valstīm. Tiek mēģināts uzsvērt, ka Baltijai tas sāpot vairāk – tranzīta apsīkums nozīmē sarūkošus ieņēmumus un potenciālu darbvietu zaudēšanu, kamēr Krievijai esot citi maršruti. Arīdzan diplomātiskās attiecības faktiski eksistē nulles līmenī, jo Krievijai neesot jēgas sadarboties ar rusofobiem un vēstures noliedzējiem. Tiesa, šī argumentācija ietver interesantu niansi – tiek vilkta robežšķirtne starp vietējām elitēm, kuras esot

rusofobiskas, agresīvas un darbojoties rietumvalstu interesēs, un vietējiem iedzīvotājiem, kuri tikai ciešot no elites nekompetences un tuvredzības [17.].

Nacionālo elišu iešana rietumvalstu pavadā arī tiek izmantota kā ilustratīvs piemērs visu Baltijas valstu nolemtībai palikt par politikas un vēstures objektiem. Proti, rietumvalstis pašreizējās konfrontācijas apstākļos ne tikai esot gatavas, bet arī esot faktiski piekritušas upurēt visas trīs Baltijas valstis. Par to liecinot attiecību, tai skaitā tirdzniecības, saraušana ar Krieviju, lai gan abpusēji visizdevīgāk būtu to turpināt [18.].

KOPSAVILKUMS

VAINĪGI VISI CITI, BET NE KRIEVIJA

Prokremliskā dezinformācija pēc savas būtības ir oportūnistiska, proti, tā pielāgojas vietējām aktualitātēm, un tas ir skaidri manāms tematos, kas tikuši izcelti. Ukrainas kara tematika tiek izmantota, lai atkārtoti kultivētu idejas par Krievijas apdraudētību un rietumvalstu, galvenokārt ASV, it kā agresīvajiem nodomiem attiecībā pret Krieviju. Būtisks uzsvars tiek likts uz visu Baltijas valstu centieniem pastiprināt savas aizsardzības spējas, kas, Kremļa redzējumā, radot patiesu apdraudējumu Krievijai. Tāpat arī pastiprināta NATO klātbūtne reģionā tiek atspoguļota kā rietumvalstu imperiālisma piemērs, mēģinot Krieviju nostādīt "īstā" upura lomā. Caur to tiek mēģināts attīstīt zemtekstu, ka rietumvalstis – un nu arī Baltijas valstis – esot patiesie agresori, kuri mēģinot iznīcināt Krieviju, iegādājoties uzbrukumam piemērotas ieroču sistēmas.

Saprotams, neviens no šiem apgalvojumiem neatbild uz jautājumu, kad un kāpēc tieši šādas aktivitātes ir sākušās, proti, līdz ar Krievijas uzsākto karu Ukrainā 2014. gadā un pastiprinājušās pēc tās pilna mēroga iebrukuma 2022. gadā. Tā vietā notiekošā krāsas vēl tiek mēģināts sabiezināt ar tēzi, ka aizsardzības budžeta palielināšana esot arī finansiāli nerentabla un notiekot uz citu budžeta vajadzību rēķina. Tādējādi auditorijai tiek mēģināts iestāstīt, ka Latvija kopā ar saviem sabiedrotajiem ne tikai aktīvi mēģinot apdraudēt un iebaidīt Krieviju, bet turklāt vēl to darot uz citu nozaru labklājības rēķina. Pēc šāda šablona tiek atspoguļots arī Ukrainai sniegtais atbalsts, lai liktu auditorijai iestāties pret atbalstu savu interešu aizsardzības vārdā.

Turpinot par Latvijas attiecībām ar mūsu sabiedrotajiem, aktīvi tiek virzīts vēstījums par Latvijas patstāvības trūkumu. Vēstījums pēc būtības nav jauna parādība un tiek pagriezts dažādos veidos, lai uzsvērtu Latvijas atrašanos pilnīgā rietumvalstu pakļautībā. Būtiski, ka arguments par pakļautību arīdzan tiek izmantots, lai uzsvērtu vietējo politiķu nekompetenci, proti, ka viņi faktiski izpildot ārzemju sniegtās pavēles, kas neesot vietējo sabiedrību interesēs. Paralēli tam apvienojumā ar militārajiem jautājumiem tiek akcentēta Latvijas kā lielgabalu gaļas izmantošana konfrontācijā ar Krieviju, kur Latvijas kā robežvalsts loma esot provocēt Krieviju un absorbēt tās uzbrukumus, aizsargājot rietumvalstis. Šis vēstījums savijas ar ideju par to, ka sadarbība ar Krieviju it kā esot Latvijai visizdevīgākais scenārijs, ko rietumvalstis liedzot īstenot. Līdz ar to auditorijai tiek veidots priekšstats, ka Latvijai neesot nekādas teikšanas par savu attīstību un virzību. Tā vietā Latvijai un Baltijas valstīm kopumā esot faktiski vasaļu statuss rīkoties svešās interesēs, lai gan pareizā izvēle – sadarbība ar Krieviju – esot acu priekšā, bet to mums liedzot kāds ārējs spēks.

Svarīgi atzīmēt, ka atsevišķas publikācijas uzsver nošķirumu starp politisko eliti un vietējiem iedzīvotājiem, kuri it kā esot par sadarbību ar Krieviju. Tādā veidā auditoriju tiek mēģināts pārliecināt ne tikai par vietējo politiķu nekompetenci, bet par sabiedrībā it kā pastāvošu vienprātību un atbalstu Krievijai. Šādas rīcības mērķis ir mēģināt normalizēt iestāšanos par Krieviju un iedrošināt auditoriju aizstāvēt Krievijas intereses. Proti, tiek veidots zemteksts, ka sabiedrība pati spētu izdarīt "pareizo" izvēli, ja vien tās ceļā nestāvētu vietējie politiķi, kuriem tāpat neesot teikšanas. Kontekstā vērts atzīmēt, ka līdzīga argumentācija par nošķirumu starp politisko eliti un pārējo sabiedrību tika un joprojām tiek aktīvi izmantota Krievijas karā Ukrainā, mēģinot sasniegt Ukrainas sabiedrību un mazināt tās atbalstu Kijivai.

Lai papildus iedrošinātu Krievijas atbalstu, vairākkārt tiek uzsvērtā ideja, ka Krievija faktiski esot neievainojama – ka sankcijas to būtiski neskarot, tai esot pieejami arī citi tirdzniecības ceļi un vienīgie cietēji no Krievijas iegrožošanas ir sankciju piemērotāji. Vēstījuma mērķis ir pārliecināt ne tikai par Krievijas spēku, bet arī tās iegrožošanas bezjēdzību. Saskaņā ar šādu loģiku daudz izdevīgāk būtu sadarboties ar Krieviju, jo tas būtu abpusēji izdevīgi.

LATVIJA KĀ VĒSTURES KĻŪDA

Aktuāls temats ir arī Latvijas neatkarība un tās atjaunošanas gadadiena, kas ilustrē Kremļa gadiem ilgo stratēģiju apšaubīt Latvijas un latviešu nācijas eksistenci jau saknē. No vienas puses, valsts un nācijas rašanās tiek interpretēta kā vēstures kļūda vai rietumvalstu sazvērestības rezultāts. Tādā kontekstā šis vēstījums saskan ar iepriekšminēto tendenci Latviju atainot kā vasaļu valsti, kas dzīvo uz citu rēķina. Tajā pašā laikā, no otras puses, Latvijas pastāvēšana tiek skaidrota ar dažādu rituālu izmantošanu, kuru patiesais iemesls esot rusofobija. Prokremlisko vietņu redzējumā, Latvijas valstiskuma pamatā faktiski esot citu nāciju apspiešana, vēstures pārrakstīšana un vērtēšana pret citādi domājošajiem.

Tik dramatisks vēstījums kalpo vairākiem mērķiem. Pirmkārt, ar šādiem vēstījumiem tiek mēģināts ietekmēt vietējo auditoriju un devalvēt Latvijas valsti un tās pastāvēšanu. Liekot apšaubīt pastāvēšanu, Kremļa mērķis ir mobilizēt vietējo sabiedrību varas maiņai valstī, kurai it kā nemaz nebūtu jāpastāv. Otrkārt, daudz uzsvērtā rusofobija un citi pārmetumi cilvēktiesību pārkāpšanā tiek tēmēti tieši pret to auditoriju, kas sevi identificē ar Krieviju, lai kavētu jebkāda veida integrāciju vietējās sabiedrībās un valstīs. Kremļa mērķis ir iestāstīt vietējai auditorijai, kā tai "būtu jājūtas". No tā atbilstoši Kremļa loģikai izriet zemteksts, ka Krievija ir visu krievu zemju aizstāve un cīnītāja par taisnīgumu, un tieši sadarbība ar Krieviju esot labākais ceļš savu interešu aizstāvēšanai.

BALTKRIEVIJA KĀ PROPAGANDAS PASTIPRINĀTĀJS

Atsevišķi vērts izcelt arī no Baltkrievijas informatīvās telpas plūstošo dezinformāciju. Daudzos gadījumos tā iet roku rokā ar prokremlisko dezinformāciju, kas ir skaidrojama gan ar abu valstu līdzīgajām ārpolitiskajām pozīcijām pašlaik, gan arī ar iespējamu pārpublicēšanu. Līdz ar to Minska kopumā palīdz pastiprināt prokremliskās dezinformācijas signālu un var radīt lielāku pārliecināšanas efektu, ja ar līdzīgu saturu klajā nāk vairākas šķietami nesaistītas vietnes.

Taču daudzos gadījumos ir jārunā par Baltkrievijai specifiskiem vēstījumiem, kuru sakrītības vai līdzības ar Kremļa idejām drīzāk ir sekundāras. Krietna daļa Baltkrievijas uzmanības tiek veltīta Aleksandra Lukašenko režīma attaisnošanai. Tam tiek piesaukti argumenti par

rusofobiju un belorusofobiju, kas it kā valdot rietumvalstīs, kā arī par vēstures pārrakstīšanu. Tam saprotamā kārtā pretī tiek likts Minskas režīms, kas stingri iestājoties par taisnīgumu.

Tiek piesaukts arī ārējais ienaidnieks – rietumvalstīs, kurām tiek pārmesti centieni gāzt Minskas režīmu. Šim mērķim noder arī dažādas runājošās galvas, kuru galvenais uzdevums ir glorificēt režīmu un mēģināt pārliecināt auditoriju, ka Lukašenko patiesi rūpējoties par saviem iedzīvotājiem un valsti, kamēr daudz apspriestajās rietumvalstīs, ar kurām turklāt ciešus kontaktus uztur Baltkrievijas politiskā opozīcija, dzīve esot daudz sliktāka. Līdz ar to kopējais Baltkrievijas dezinformācijas vēstījums ir fokusēts uz ideju, ka citur, galvenokārt rietumvalstīs, dzīve esot daudz sliktāka. Mērķis ir acīmredzams – attaisnot režīmu, leģitimizēt Lukašenko un preventīvi diskreditēt jebkākus demokrātiski noskaņotus spēkus, jo saskaņā ar šo vietņu loģiku viņi vēloties apdraudēt mieru un stabilitāti.

--

1. Baltnews, "Мнение есть, оружия нет: президент Латвии проводит экспертизу", skat. 22.06.2023.
2. Ibid.
3. Андрей Локтионов, "Культ карго по-прибалтийски: Литва, Латвия и Эстония тратятся на вооружение ради внимания НАТО", Rubaltic.ru., skat. 22.06.2023., pieejams šeit.
4. Петр Сологуб, "Медицина приказала долго жить: аппетиты НАТО похоронили сферу здравоохранения Латвии", Baltnews, skat. 22.06.2023., pieejams šeit.
5. Тимур Марков, "Затянуть пояса: Латвия спонсирует ВСУ в условиях гигантского дефицита бюджета", Rubaltic.ru, skat. 24.06.2023., pieejams šeit.
6. Baltnews, "Поддержка ВСУ и трибунал для России: как "миролюбивая" Латвия усиливает военный жар", skat. 24.06.2023.

7. Rambler, "КГБ Белоруссии фиксирует лагеря подготовки боевиков в Польше, Чехии и Прибалтике", skat. 24.06.2023., pieejams šeit.
8. Belta, "Тертель: следует ожидать серьезной эскалации обстановки в нашем регионе", skat. 25.06.2023., pieejams šeit.
9. Влада Вуттман, "Психология отчуждения: почему Латвии так важно отменить День Победы", Baltnews, skat. 25.06.2023., pieejams šeit.
10. Максим Камеррер, "Антироссийский "карнавал": страны Прибалтики соревнуются в ущемлении прав русскоязычных", Rubaltic, skat. 25.06.2023., pieejams šeit.
11. Rubaltic.ru, "Историк: разговоры в Прибалтике о "советской оккупации" — это "дымовая завеса" для грязных делишек", skat. 25.06.2023., pieejams šeit.
12. Belta, "Андрейченко: мы, потомки победителей, никому не позволим говорить с собой с позиций силы и диктата", skat. 25.06.2023., pieejams šeit.
13. Baltnews, "День восстановления "независимости": как Латвия оправдывает русофобию", skat. 26.06.2023., pieejams šeit.
14. Belta, "Слежка, лишение лицензий и угрозы. Дипломаты развенчали миф о свободе СМИ на Западе", skat. 26.06.2023., pieejams šeit.
15. Belta, ""Там произошла фашизация сознания". Кривошеев о преследованиях журналистов в Украине и странах Балтии", skat. 26.06.2023., pieejams šeit.
16. Belta, "Молодежи нет, а пенсионеры просто выживают. Латыш о жизни в Латвии и европейской изнанке", skat. 26.06.2023., pieejams šeit.
17. Максим Камеррер, "Абсолютный ноль: Россия зафиксировала уровень отношений со странами Прибалтики", Rubaltic, skat. 26.06.2023., pieejams šeit.

18. Максим Камеррер, "Можно всё и нельзя ничего: в Прибалтике сформировались имитационные режимы", Rubaltic, skat. 26.06.2023., pieejams šeit.

Faktu pārbaudi līdzfinansē Eiropas Digitālo mediju observatorija (EDMO). "Delfi" ir EDMO ietvaros radītā Baltijas Iesaistes centra cīņai pret informācijas traucējumiem (BECID) līdzdibinātājs.

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.